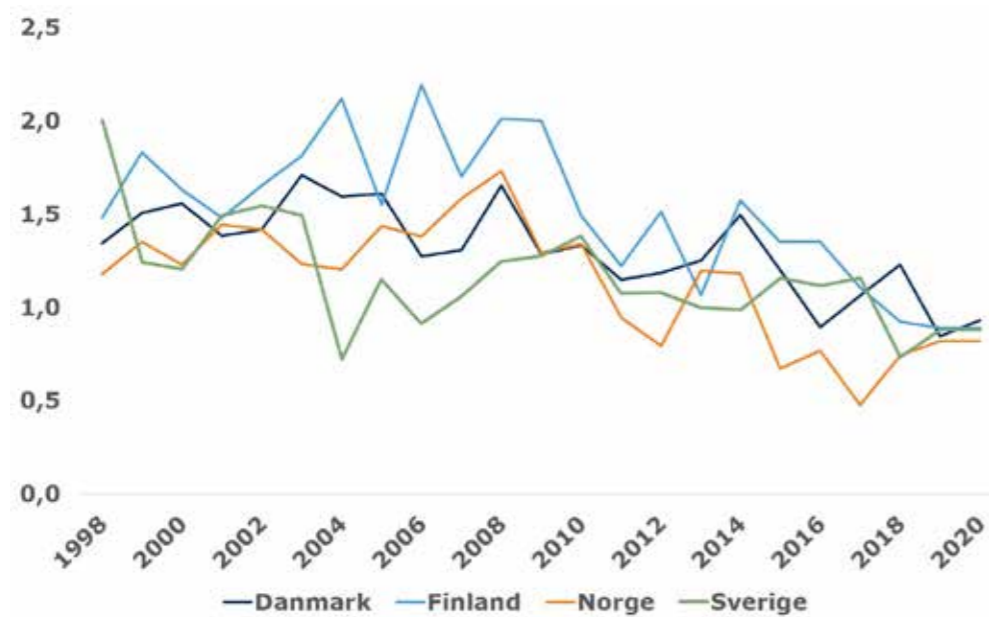
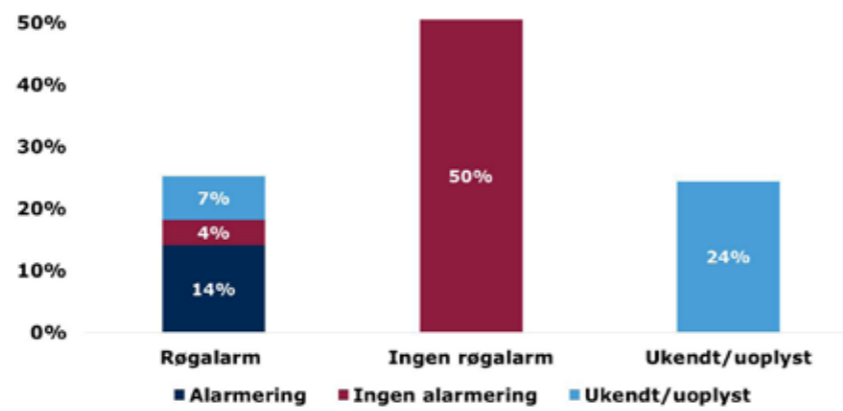

Blandt de omkomne i brand undslipper 2 ud af 3 ikke branden, inden brandvæsenet eller andre når frem. 26 % omkommer efterfølgende på hospitalet. Kun få boliger, hvor der er sket en dødsbrand, havde en fungerende røgalarm (14 %). En røgalarm øger chancen for, at man opdager branden og kan håndtere eller undslippe branden i tide.

DE NORDISKE LANDE

Norge, Sverige, Finland og Danmark har nedbragt antallet af omkomne i brand over årene. Forekomsten i Danmark er nu under 1 (0,93) per 100.000 indbyggere. Da landene anvender forskellig registreringspraksis, kan tallene ikke direkte sammenlignes. I Danmark er opgørelsen af omkomne ved brand baseret på presseklip samt indberetninger fra hhv. politiet og sundhedsvæsenet suppleret med enkelte oplysninger fra redningsberedskabets Online Dataregistrerings- og INdberetningssystem ODIN.

BAGGRUND

Denne sammenfatning er baseret på hovedrapporten "Dødsbrande i Danmark 2020 – Dødsbrandsstatistik og temaanalyse: Borgerrettet brandforebyggelse i de kommunale redningsberedskaber". Hovedrapporten, der er udarbejdet med inddragelse af Danske Beredskaber og udgivet af Beredskabsstyrelsen i samarbejde med TrygFonden, indeholder detaljerede resultater, datagrundlag og casebeskrivelser. For spørgsmål angående rapporten eller statistik om dødsbrande, kontakt Center for Viden og Analyse i Beredskabsstyrelsen på brs-ktp-via@brs.dk. Konceptet Brandsikker Bolig er udviklet af Beredskabsstyrelsen, TrygFonden, Kommunernes Landsforening og Danske Beredskaber. For spørgsmål angående Brandsikker Bolig, kontakt Kommune og Borger i Beredskabsstyrelsen på brs-ktp-kob@brs.dk. Få mere viden om TrygFondens arbejde med at øge danskernes brandsikkerhed på www.trygfonden.dk

Udarbejdet i samarbejde med:

DØDSBRANDE I DANMARK 2020

Færre skal omkomme i brand. Beredskabsstyrelsen og TrygFonden har derfor siden 2019 samarbejdet om at sætte fokus på fakta om dødsbrande. Årets dødsbrandsrapport beskriver derudover en række projekter, der kan medvirke til at forebygge brand hos udsatte borgere.

BORGERRETTET BRANDFOREBYGGELSE I DE KOMMUNALE REDNINGSBEREDSKABER

Størstedelen af de kommunale redningsberedskaber arbejder med borgerrettet brandforebyggelse i kortere eller længerevarende projekter. I samarbejde med TrygFonden har Beredskabsstyrelsen undersøgt disse indsatser nærmere, dels i en rundspørge til de kommunale redningsberedskaber og dels ved analyse af udvalgte projekter gennemført af 4 kommunale redningsberedskaber. Håbet er, at undersøgelsen kan inspirere til lignende projekter og være udgangspunkt for det videre arbejde med at gennemføre brandforebyggende indsatser til gavn for udsatte borgere.

MÅLGRUPPER

De fleste redningsberedskaber har gennemført indsatser målrettet borgere med øget risiko for at omkomme i brand. Borgerne er typisk ældre og bor alene, og nogle har en risikofyldt adfærd i forhold til brand. Det kan være borgere, der ryger og samtidig har et alkohol-/stofmisbrug, eller som ikke er motiverede for at tage hånd om sikkerheden i eget hjem. Det kan desuden være borgere med en eller anden form for funktionsnedsættelse. For at en brand bliver en dødsbrand, skal det gå galt på flere trin, som vist i figuren nedenfor.

FAKTORER AF BETYDNING FOR OM BORGERE...

...starter en brand

...opdager branden sent

...ikke kan slukke branden

...ikke kan undslippe branden

RISIKOFAKTORER

- Usikker rygning
- Usikker brug af åben ild
- Usikker madlavning
- Usikre installationer
- Har svækkede sanser
- Anvender sløvende substanser
- Bor alene
- Mangler funktionel røgalarm
- Er svækket fysisk eller kognitivt
- Anvender sløvende substanser
- Mangler adgang til slukningsmidler
- Mangler mod på/træning i brandbekæmpelse
- Er svækket fysisk eller kognitivt
- Anvender sløvende substanser
- Har helt eller delvist blokerede flugtveje

SAMARBEJDSPARTNERE

De kommunale redningsberedskaber samarbejder med en række forskellige aktører i forebyggelsesprojekter. Der samarbejdes fx med plejehjem, hjemmepleje, spejdere og forskellige frivilligorganisationer. Samarbejdspartnere kan ofte - grundet borgernes tillid til dem - bidrage med at skabe adgang til målgruppen, fx ved at være besøgsvenner eller viceværter for borgerne. For såvel samarbejdspartnere som redningsberedskab er tid ofte en knap ressource, og projekter risikerer derfor gå i stå, hvis kontaktpersonen eller projektlederen skifter job. En bred organisatorisk forankring af projektet bør derfor sikres. Det kan ligeledes være hensigtsmæssigt at tilpasse indsatsen, så den passer ind i samarbejdspartners rammer.

INDSATSER

Redningsberedskaberne gennemfører en lang række indsatser. Nogle indsatser er afgrænsede og lette at gå til som fx RøgalarmPatruljen, hvor spejdere og redningsberedskab i fællesskab tilbyder tjek af eksisterende røgalarmer og evt. opsætning af nye. Andre indsatser er længerevarende forsøg med tekniske tiltag som fx mobile sprinkleranlæg, automatiske brandalarmanlæg og komfurvagter. Nogle indsatser øger borgernes brandsikkerhed via screening for brandrisici og uddannelse i brandsikkerhed for personer, der har kontakt med udsatte borgere. Andre indsatser omfatter hjælpemidler, udvidet brandgennemgang, workshops og opfølgning efter brand. Det er en forudsætning for projekterne, at der er tilstrækkelige ressourcer til at gennemføre indsatserne, hvor især arbejdstid kan være den største omkostning.

Ansatte i hjemmeplejen blev af redningsberedskabet klædt på til at screene borgernes hjem for brandrisiko. Indsatsen omfattede et kort, frivilligt oplæg på et morgenmøde, og var dermed tilpasset hjemmeplejens arbejdsdag.

I et forsøg med automatiske brandalarmanlæg har redningsberedskabet også samarbejdet med en del af hjemmeplejen om at få opsat røgalarmer hos en stor gruppe

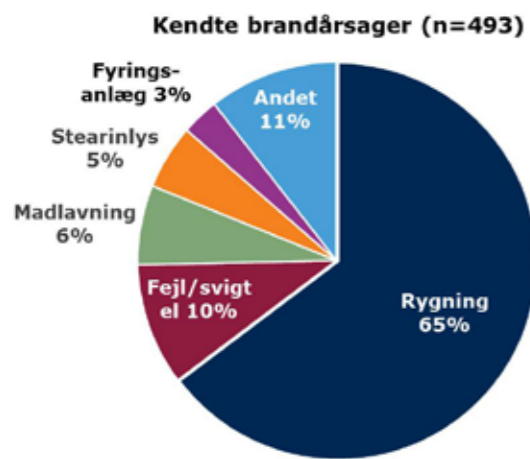
RESULTATER

De borgerrettede forebyggelsesprojekter giver en række effekter. De kan sikre bedre alarmeringsmuligheder fra udsatte borgers boliger, fx med røgalarmer. Borgerne og deres pårørende kan opleve større tryghed og opnå bedre brandsikkerhed i hjemmet efter dialog med fx hjemmeplejen eller en besøgsven. Redningsberedskabet styrker samarbejdsrelationerne med andre aktører, hvilket kan skabe grobund for yderligere viden om målgrupper og andre projekter. Andre positive effekter har været medieomtale af projekterne og heraf øget opmærksomhed, kendskab og dialog med en bredere skare af borgere om vigtigheden af brandforebyggelse i hjemmet.

HVORFOR OPSTÅR DØDSBRANDE?

Uforsigtighed ved rygning er den hyppigste årsag til utilsigtede dødsbrande (65 %). Andre årsager til dødsbrande er typisk uforsigtighed ved madlavning, fejl i brug af elektrisk udstyr, svigt af elektrisk udstyr eller brug af stearinlys.

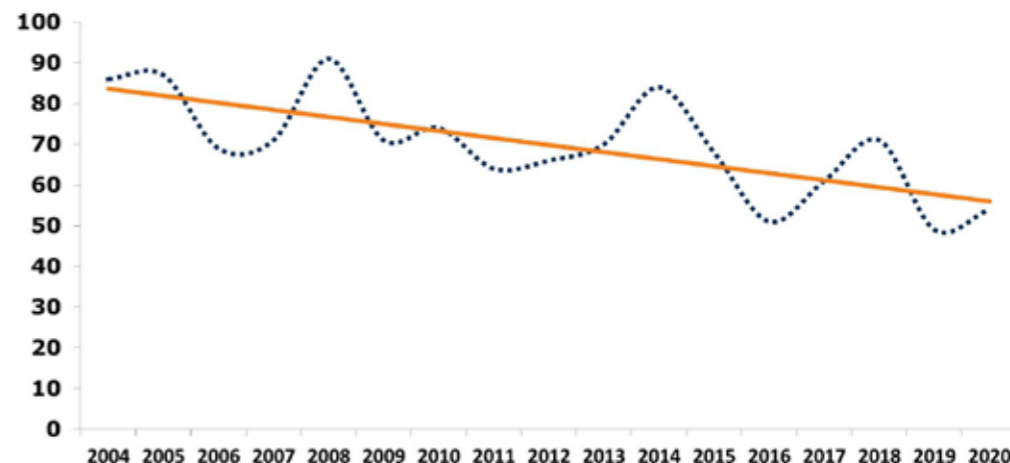
BRANDSIKKER BOLIG

"Brandsikker Bolig" er et gratis forebyggelseskoncept, der har til formål at styrke brandsikkerheden i private boliger og nedbringe antallet af dødsbrande. Konceptet består af:

- **Visiterede hjemmebesøg** i samarbejde mellem den kommunale hjemmepleje og brandvæsenet. Et brandskema anvendes til at identificere de borgere, der har størst behov for et frivilligt, brandforebyggende hjemmebesøg. Ved besøget drøftes brandsikkerhed i boligen, og hvordan den kan styrkes. Borgeren får tilbud om opsætning af røgalarm(er) med 10 års batterilevetid. Besøget foretages af brandvæsenet, gerne sammen med en repræsentant for hjemmeplejen.
- **Nabokuvert med information om brandforebyggelse.** Kuverten uddeles til naboer på steder, hvor der for nylig har været brand. Borgeren kan bestille et brandforebyggende hjemmebesøg. I forlængelse heraf kan brandvæsenet tilbyde opsætning af en røgalarm hos de beboere, der ønsker det.
- **Den selvhjulpne borger – information til den brede befolkning.** Der er udviklet materiale med gode råd til røgalarmer, anvendelse af gas- eller kulgrill, ukrudtsbrænder og tips til at have styr på brandsikkerheden ved højtiderne Sankt Hans, jul og nytår.

FAKTA OM DØDSBRANDE

I 2020 omkom 54 personer i brand. Antallet af omkomne i brand varierer fra år til år, men udviklingen de seneste år viser, at der generelt omkommer færre i brand nu, end det var tilfældet for ti år siden.

RISIKOFAKTORER

I 2020 var 62 % af de omkomne i utilsigtede brande mænd, mens 85 % var 50 år eller derover. Det er oftest enlige, der omkommer i brand, idet 75 % af de omkomne bor alene uden partner, familie eller andre bofæller. En stor andel af ofrene for dødsbrande er udsatte borgere. 14 % har psykisk sygdom eller kognitiv funktionsnedsættelse. 24 % har et misbrug. 42 % har en fysisk funktionsnedsættelse. Mindst 34 % af de omkomne modtager pleje i egen bolig eller bor i ældrebolig, og 10 % bor på plejehjem.

